

Душан
КОВАЧЕВИЋ

БАЛКАНСКИ
ШПИЈУН

*Пролеће у јануару // Лимунација
// Звездана њрашина*

ДРАМЕ 2

Copyright © 2019, Душан Ковачевић
Copyright © овог издања 2019, ЛАГУНА

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Садржај

БАЛКАНСКИ ШПИЈУН	7
ПРОЛЕЋЕ У ЈАНУАРУ	101
ЛИМУНАЦИЈА	163
ЗВЕЗДАНА ПРАШИНА	251
О писцу	291

БАЛКАНСКИ ШПИЈУН

ЛИЦА И ЛИЧНОСТИ:

ИЛИЈА ЧВОРОВИЋ, газда куће, окућнице, жене и
идеје о слободном човеку и слободној земљи

ДАНИЦА ЧВОРОВИЋ, Илијина жена

СОЊА ЧВОРОВИЋ, Илијина кћерка

ЂУРА ЧВОРОВИЋ, Илијин брат близанац

ПОДСТАНАР, Петар Марков Јаковљевић, париски
кројач

I ЧИН

I ПОДСТАНАР

Даница Чворовић, њедесетогодишња домаћица, седи за кухињским столом, љушти кромпир и усјути слуша радио. Вечито замишљена и забринута, вечито расејана збој силних брија и њроблема, давно остарела, њре времена, заљедана је у нешто изван мале, њескобне кухиње.

РАДИО-СПИКЕР: ...Преломна фаза развоја, која захтева максималне напоре и одрицања, у складу са већ донетим и општеприхваћеним закључцима. У том контексту, као што смо вас већ обавестили, осврнули су се многи делегати на јучерашњој седници, тражећи да се сви зацртани планови реализују у границама и оквирима договорених рокова. Наглашено је и отворено речено: изузетака неће бити!

Узевши реч, земљорадник Миливоје Крстић закључио је своје спонтано излагање речима: „Село

ће да помогне град ако град само мало обрати пажње на село, јер 800.000 незапослених хранимо ми, а не градска администрација.“ У даљим рефератима посебна пажња била је посвећена „полазним основама дугорочног програма економске стабилизације“. На крају дуге и исцрпљујуће седнице сви су се сложили да се решење постојећих проблема мора тражити у раду, а не у причама и састанчењима. Само тако можемо остварити план донет на нивоу ранијих закључака.

Драги слушаоци, у наставку програма слушаћемо музику за игру, у емисији „Музика ваше младости“.

(Са њрвим њакњовима арјенњинској њанја, на улазним врајњима одјекује звоно. Даница остјавља кромјир, излази у ходник... Врања се њрајњети мужа – Илију Чворовиња, човека у јодинама, крујној, снажној, њлењайној... Човек је задихан, као да је данима њрчао; ослања се на једину фотњелу, у ујлу њросњорије, њокрај чивилука, брише шаком ознојено чело, нојама скида цижеле... Прислања десну руку на њруди, као да њридржава срце. Нервира ња „музика за ијру“; одлази и искључује радио. Вади кујњију ција-рејња и шибице. Нервозно, узнемирено њријаљује дуван. Коначно, жена се усуди да ња ујијња.)

ДАНИЦА: Зашто су те звали?

(Илија ћујњи. Ојреса њејео, нервозно, високо изнад њејеларе, њодвлачи њрсњима бркове.)

ДАНИЦА: Јесу те звали због...

ИЛИЈА: Због чега?

ДАНИЦА: Па реко си, можда проверавају...

(Илија је іледа, врїи ілавом.)

ИЛИЈА: У гроб ћеш ме отерати... Је л' онај код куће?

ДАНИЦА: Ко?

ИЛИЈА: Мој покојни ћаћа! Подстанар?

ДАНИЦА: Није.

ИЛИЈА: 'Де је?

ДАНИЦА: Не знам. Отишо је јутрос, није се враћо...

Шта је било?

ИЛИЈА: Ништа... Тек ће бити.

(Жена се некако смањи, скуйи и седе, іледајући забринућої мужа.)

ДАНИЦА: Зашто су те звали?

ИЛИЈА: Због њега.

ДАНИЦА: Због њега?

(Даница се іомера на сїолици, не зна шїа би и како би даље разіоварала.)

ИЛИЈА: Ма ја сам будала... Велика будала... Јесам ти говорио да нам није потребан подстанар! Јесам ли?!

Чујеш ли шта те питам?

ДАНИЦА: Јеси.

ИЛИЈА: Јесам, јесам, сто пута сам ти рекао, ал' си ти наваљивала ко да смо гладни, боси и голи. Ко да нам живот зависи од пишљиви' девесто 'иљада: „Да издамо собу, да издамо собу...“ И издала си, али не собу – већ мене. Мене си издала!

(Жена уйлашено, заїреїашићено іледа избеzumљеної човека. Посмаїра іа као да іа ірви іуїї види.)

Док говори, Илија „подвлачи“ важне речи ударцима шаке њо сјолоу. Тако чини и сад.)

ИЛИЈА: Неће мене нико да слуша! Ја се у овој кући последњи питам. Све мора да ми се олупа о главу. Цео живот сам ти говорио шта треба а шта не треба да се ради!

ДАНИЦА: Побогу, Илија...

ИЛИЈА: Нећеш да ме слушаш, и то ти је! Знаш ли ти шта је тај човек?

ДАНИЦА: По занимању?

ИЛИЈА: По свему.

ДАНИЦА: Како... по свему?

ИЛИЈА: Лепо – по свему. Ко је тај човек?

ДАНИЦА: Па реко је да је студирао неки факултет и да је пре двадесет година отишо у Француску. Тамо је радио ко кројач, брат му води неки шнајдерски салон. То сам чула од Соње. Сад се, вели, вратио привремено, ако може за стално. 'Оће да отвори радњу...

ИЛИЈА: Да. И?

ДАНИЦА: Шта... и?

ИЛИЈА: Па ко је? Шта сад ради, чиме се бави, од чега живи?

ДАНИЦА: Откуд ја знам? Он не прича, ја га не питам. Виђам га једном недељно. Поштено плаћа...

ИЛИЈА: Поштено плаћа? Је ли, бога ти?! Поштено плаћа?

ДАНИЦА: Јесте.

ИЛИЈА: А одакле му паре? Одакле нам то „поштено плаћа“? Није ти било сумњиво што не ради већ

осам месеци, а разбацује се парама и живи као остали свет који црнци и диринчи. Ниси се никад запитала ко га то плаћа да живи?

ДАНИЦА: Илија, молим те, реци о чему се ради.

ИЛИЈА: Тај човек, тај Петар Марков Јаковљевић, тај наш троимени подстанар, један је гадан и опасан човек! Милиција га држи на оку већ дуже време. Мене су звали да питају шта знам о њему: „Када је дошао, шта ради, шта прича, ко га посећује, да ли има много пријатеља...“

ДАНИЦА: С ким си то разговарао?

ИЛИЈА: С једним инспектором. Реко ми је да све сватим као „информативни разговор“, али знам ја шта то значи „информативни разговор“.

ДАНИЦА: Је л’ ти инспектор реко да је „опасан човек“?

ИЛИЈА: Није.

ДАНИЦА: Па како онда знаш да јесте?

(Илија ѿледа жену, сѿеже вилице, ѿмера се, најрадије би је ударио.)

ИЛИЈА: Зашто су ме звали и распитивали се?! Било им ћеф да ме зову! Кад се милиција интересовала за обичног и поштеног човека!

(Жена бојажљиво усѿаје, удаљава се од разбеснелої мужа.)

ДАНИЦА: Па... ништа, чим се врати, даћемо му отказ. Нек се пакује и одмах губи.

ИЛИЈА: Реко сам ја инспектору да ћу га најурити, ал’ ме он упозорио да не дижем панику и не правим

гужву. Вели, он је за њих „само под индицијама“ ...
А ја знам шта то значи „под индицијама.“

ДАНИЦА: Свашта...

ИЛИЈА: Сигурно је, господин, нешто, тамо у Француској, радио против наше државе. Да је лопуџа или обичан криминалац, већ би они њега шчепали.

ДАНИЦА: То ти је инспектор реко?

ИЛИЈА: Није, ал' за то не треба велика памет... Био је он мени сумњив од почетка: само ћути, навлачи црно платно на прозоре, доводи неке брадате типове, излази и шета ноћу кад цео свет спава, гори светло, до два-три по поноћи, закључава се, нестаје по неколико дана...

ДАНИЦА: Јеси питао инспектора да л' је опасан?

ИЛИЈА: Јесам.

ДАНИЦА: И, шта је реко?

ИЛИЈА: Ништа одређено. Вели: „Нико није опасан док се не докаже да јесте.“ Сјајни су му одговори... Кад ми рече: „Код вас станује тај и тај“, мене само овуда пресече.

ДАНИЦА: Ниси реко да си срчани болесник?

ИЛИЈА: Ти ниси нормална! Није ме звао на лекарски преглед... Онда га ја питам: „Друже, шта ја да радим док се не докаже да је опасан? У том периоду он може свашта да уради.“ „Неће“, вели, „то је наша брига.“ Мислим се: ваша брига преко моји' леђа...

ДАНИЦА: Шта те је још питао?

ИЛИЈА: Ништа више. Замолио ме да о нашем разговору ником ништа не причам. Ако се буде селио или ишо на дужи пут, да га обавестим... Међутим,

онда ја њега питам, јер видим да није реко све што мисли: „Друже, сумњате ли ви и на мене? Ви знате да сам ја одлежо две године...“ „Не знам“, вели, а на столу му оволика, плава фасцикла, са неколико кругова од шољица кафе. Мој предмет, сигурно.

ДАНИЦА: Како ти је то питање? Зашто би ти био сумњив?

ИЛИЈА: Како ми је питање?! Јесмо га примили у нашу кућу? Јесмо! Јесмо га чували осам месеци?

ДАНИЦА: Нисмо га чували.

ИЛИЈА: Не, него смо га ми пријавили! Откуд они знају да ми не знамо шта овај ради? Зашто је дошо баш код нас?

ДАНИЦА: По огласу. Мого је да дође ко 'оће.

ИЛИЈА: Мого је да дође ко 'оће, а дошо је баш он! Што није дошо неки поштен човек?

ДАНИЦА: Како можеш да знаш ко је и шта је кад се први пут појави на вратима?

ИЛИЈА: То ми знамо, да смо га примили без плана и договора, а знају ли они? Зато сам и пито, 'оћу мирно да спавам. Доста је мени...

ДАНИЦА: И, шта ти је реко?

ИЛИЈА: Насмејо се. А ја знам шта то значи кад се они насмеју. У почетку им је све смешно, а на крају жалосно. То ми је познато.

ДАНИЦА: Боже, Илија, како ти везе имаш с тим човеком? Ниси га знао, ниси га раније виђо, био си једном у иностранству, у Румунији...

ИЛИЈА: Онда ме понудио кафом и цигаретом. Кад сам се смирио, мало смо ћаскали. Вели, ко да не

зна: „Кад сте зарадили те две године?“ „Четр’ес’ девете. Осмог септембра чет’рес’ девете.“ „А што?“ И испричам цео случај, а он слуша и прави се да ништа не зна... Не би човек реко да је инспектор: модерно обучен, светло одело, шарена кошуља, дужа коса. Оне, из мог времена, могло си да препознаш на пет километара. То им била тактика, да и’ се сви плаше. Чим га видиш, знаш ко је. Ови опет иду у другу крајност: чим га видиш, не знаш ко је. Овако изгледа да и’ има више... Пита: „Како излазите на крај с овим поскупљењима?“ „Одлично“, кажем ја, „приватили смо стабилизацију, то нам је сад светиња.“ Мислим се, нисам ја цабе лежо две године... Испратио ме до излаза. У ходнику још, као случајно, пита: „Зову ли га често из Париза?“ – „Досад га нису звали...“

ДАНИЦА: Како нису? Звали су га.

ИЛИЈА: Кад?

ДАНИЦА: Неколико пута.

ИЛИЈА: Што ми то ниси рекла?

ДАНИЦА: А што је то важно?

ИЛИЈА: Што је важно?! Ако они знају да су га звали, а ја реко да нису, онда испада да га ја прикривам, да лажем. Сунце ли ти жарко, ти ниси нормална. На робију ћеш ме отерати...

(Илија долази до телефона, диже слушалицу, окреће бројеве.)

ИЛИЈА: Хало... Молим вас друга Дражића... Да... Је л’ то друг Дражић? Друже инспекторе, ја сам јутрос био код вас на прегледу... на разговору, извините,

често идем на прегледе... Па, овај, ја сам вам реко да овог... знате о коме је реч... да га нису звали из Париза, а сад ми жена рече, ја нисам знао – она је мислила да то није важно – звали су га неколико пута... Молим? Да, да... Наравно... Довиђења...

(Полако, незадовољно, сйушйа слушалицу.)

ДАНИЦА: Шта је реко?

ИЛИЈА: Да се не узнемиравам, да га не зовем, он ће мене звати ако нешто треба... Вели: „Наш је разговор био сам информативан...“ Лако је њему да буде смирен кад зликовац није под његовим кровом...

ДАНИЦА: Немој се нервирати, молим те, позлиће ти. Ајде, седи... Воде људи рачуна да не упадне нека банда, ко они што су ’тели да дижу пруге и мостове... Ти одма’ мислиш најгоре.

ИЛИЈА: Кад си му последњи пут спремала собу?

ДАНИЦА: Јуче.

ИЛИЈА: Шта има од ствари?

ДАНИЦА: Ништа нарочито. Мало робе, један кофер, неке књиге... Не може човек да каже, уредан је.

ИЛИЈА: Дај кључ.

ДАНИЦА: Шта ће ти?

ИЛИЈА: Дај кључ!

(Жена из крeденца узима кључ и йредаје ѿ мужу, који йрилази йрозору, разйрће завесе.)

ИЛИЈА: Стани овде, гледај да не наиђе.

(Илија брзо ойкључава браву на врайима йодсйанарове собе. Улази.. Жена вири кроз йрозор...)

Човек се враћа, носи њовећи кофер; сјуушїа їа на сїо, оївара, вади сївари... Заїлега сваки љред-метї, окреће, одмерава, љроучава... Прелисїава неки часоїис... Узима малу кушїїу.)

ИЛИЈА: „Petit paquet“... Неки лекови.

ДАНИЦА: То му брат шаље сваког месеца. Он је шећераш.

ИЛИЈА: „Не подлеже царинском прегледу“... Реко ти је да је шећераш?

ДАНИЦА: Соњи је реко.

(У љреїради кофера Илија љроналази шїїедну књижицу. Прелисїава је... Осмехује се, врїїи їлавом.)

ИЛИЈА: Колико имамо пара на штедној књижици?

ДАНИЦА: Одакле нам?

ИЛИЈА: А знаш колико он има: сто четрдесет две хиљаде долара... То ти је, овако, пута пет... сто пута пет... пет стотина, пет пута – око осам стотина милиона. А на црно – милијарда.

ДАНИЦА: Па радио је двадесет година...

ИЛИЈА: Радио је двадесет година?! Колико сам ја радио? Цео живот!

ДАНИЦА: Тамо се добро плаћа.

ИЛИЈА: Где тамо?! Ти мислиш да је ово стечено радом, Французи плаћали нашег крпигуза доларима!

(Сїоља се чује брујање моїора. Илија љрилази љрозору.)

ИЛИЈА: Јесу га и раније довозили колима?

ДАНИЦА: Јесу.

(Илија брзо враћа сѝвари у кофер, зайѝвара ѝа у односи у ѝодсѝанарову собу... Враћа се, закључава враѝа. Прилази ѝрозору.)

ИЛИЈА: Стави кафу... Њему без шећера... Има он овде своје људе... Знаш ли зашто је дошо да станује код нас? Зато што нам је кућа изван центра, није на оку... Пред њим, као и досад: лепо, мирно и љубазно... Немој случајно нешто да ланеш.

(Илија оѝвара улазна враѝа. Позива ѝодсѝанара, који иде, око куће, ѝрема свом „засебном улазу“.)

ИЛИЈА: Друзе, Јаковљевићу! Добар дан... Свратите мало... Ајте, нисмо се видели месец дана... Ајте, ајте...

(Илија у собу ѝроушѝа кошѝуњавоѝ, високоѝ човека. Подсѝанар се смешка, ѝоѝравља наочаре на кукасѝом носу, збуњено се осврће. Домаћин нуди сѝолицу.)

ИЛИЈА: Седите... Нема вас да свратите.

ПОДСТАНАР: Хвала. Знате, журим... Чека ме...

ИЛИЈА: Попијте кафу... Ја баш, малопре, кажем жени: Овај Јаковљевић као да нас избегава. Никако да сврати...

ПОДСТАНАР: Побогу, господине Чворовићу. Код вас ми је баш пријатно. Него, имам неке гужве последњих дана.

(Илија ѝледа жену, која хоће нешѝо да каже.)

ИЛИЈА: Како ваша болест? Соња нам је причала...

ПОДСТАНАР: Одлично. Болест је одлично. Једино ме она служи добро, све остало иде како не треба. Ваше срце?

ИЛИЈА: Куца, да куцнем... Иначе, како посао?

ПОДСТАНАР: Никако. Шетају ме од комисије до комисије, од врата до врата, од шалтера до шалтера. По цео дан скупљам неке потврде и уверења, исписујем молбе, чекам секретаре. Неки дан ми је дошло да све оставим и да се вратим. Знате, ово је немогуће шта се код нас ради. Сви обећавају, а нико ништа не ради... Да ми бар кажу – не може, ја би рекао: у реду, довиђења, и вратио бих се. Овако: „Видећемо, биће-биће, без бриге, само да се усвоји, свратите следећег месеца.“ Верујте ми, све могу да поднесем, изузев уништавања људског достојанства.

ИЛИЈА: А у чему је проблем? Можда бисмо вам могли помоћи.

(Подстџанар се осмехује, вади новчаник и из новчаника њовећи њаиур.)

ПОДСТАНАР: Има равно девет месеци како су ми обећали пословни простор на Бановом брду. Све је било у реду, ја јавио брату да спакује моје машине и спреми их за транспорт, овде ангажовао пројектанте и мајсторе, кад, пре неколико дана, све пало у воду. Веле, према урбанистичком плану, тај простор је намењен за продавницу. „Продавница је, друже, преча од шнајдерског салона.“ „Јесте“, кажем ја, „али сте ми то морали рећи пре девет месеци.“ Боже, кад нисам пао у кому. Мислим да ми је шећер био преко триста... Страћио сам годину дана јурећи и молећи олињале службенике.

(Даница заобилази њлећаиџої мужа, седа насџрам Подстџанара и њочиње љуиџиџо да њовори.)

ДАНИЦА: Није то ништа. Па је л' знате ви да смо нас двоје чекали стан преко двадесет година. Двадесет година смо требали да се уселимо „на пролеће“. Становали смо чекајући то пролеће буквално по шупама и подрумима. Његова једна плата, ћерка ђак, па студент...

ИЛИЈА: Данице, ми смо свој проблем решили. Дај ту кафу, човек жури.

ДАНИЦА: Како смо решили? Решили смо тако што си ти посто срчани болесник, а ја добила реуматизам, што смо у дуговима до гуше за ову кућу. Живот смо у ово страћили... Изволите, без шећера... Ово није кућа, ово је гробница...

ИЛИЈА: Данице...

ДАНИЦА: Само још нешто да вам кажем: и таман смо решили проблем становања, кад ћерка дипломирала за зубног лекара, и без посла већ пета година. Одрасла девојка, пред удају, намучила се ко Исус учећи, нема динара. Народ крезуб, сваки други има два зуба у устима, спадамо, она ми прича, по покварености међу прве у Европи, а за зубаре нема места и посла. Зато имамо сто хиљада политичара...

ИЛИЈА: Има посла! За њу је било посла! Нису криви политичари...

ДАНИЦА: Где, бре, има? Је л' конкурисала четр'ес' шест пута. Имам оволику гомилу дупликата молби и жалби.

ИЛИЈА: Неће, госпођица, из Београда. Јесу 'тели да је приме у Горњем Раковцу?

ДАНИЦА: Је л' знате ви, господине, 'де је тај Горњи Раковац?

ПОДСТАНАР: Не знам.

ДАНИЦА: Сад сте чули и никад више. Горњи Раковац је удаљен сто километара од Доњег Раковца. То вам је место где једном недељно свањива, а два пута дневно се смркава.

ИЛИЈА: Данице...

ДАНИЦА: Она је рођена у Београду, овде јој је младић, овде су јој родитељи, пријатељи. Нек тамо иде онај ко је оданде дошо, нек поправља зубе оцу и мајци. Моја ћерка ће да поправља мени, овде, а ти иди у Горњи Раковац код зубара. Мислиш да деца буцована чекају на запослење. Њима прво обезбеде посо, па и' тек онда праве.

ИЛИЈА: Данице...

ДАНИЦА: 'Оћеш да кажеш да то није истина? Народ све зна, али се прави да не зна, а и они горе знају да народ зна, али се праве као да не знају, па се сви тако правимо, само да буде мир.

ИЛИЈА: Извините, она је слаба са живцима. Њој су, за време рата...

(Своља се олашава аутомобилска сирена. Подстанар се њрза, осврће, усњаје. Нејријайно му је шњо је изазвао свађу.)

ПОДСТАНАР: Госпођо, немојте се нервирати, ништа не помаже. Хвала вам на кафи... Ја заборавио на пријатеља у колима. Довиђења.

ИЛИЈА: Па свратите. Било нам је драго.

(Подстанар најушиња куђу... Илија се враћа, њрилази жени, хвања је за рамена; ѿовори бесно, шњихо, сикњаво.)

ИЛИЈА: Глупачо једна, шта то причаш? Зар не видиш да нас провоцира и испитује. Шта лајеш кад те нико ништа не пита?

ДАНИЦА: Шта сам рекла што није истина?

ИЛИЈА: Завежи. Прекини. Ти знаш шта је истина.

ДАНИЦА: Знам.

ИЛИЈА: Јебем ли ти сунце жарко, само да те још једном чујем. Има ко је плаћен и задужен за истину. Ниси ти позвана да...

(У ѿодсѣанаровој соби се чују кораѣи и ѿомеране сѣвари... Илија ѿрилази враѣима, ослушкује, саѣиње се и вири кроз кључаоницу... Жена сега за сѣо, вади марамицу из ѣеѣа на кеѣељи.. Илија наѣло сѣѣаје, осврће се, ѣиѣѣ ѿ ѣеѣовима сакоа.)

ИЛИЈА: 'Де су ми кључеви од москвича?

ДАНИЦА: Ено и' ... 'Де ћеш?

ИЛИЈА: Идем да видим шта то ради. Мени је нашо да прича о „шнајдерском салону на Бановом брду“. Мисли да сам сисо весла. О овоме ником ни речи: ни Соњи, ни брату Ђури. Ником.

(Наѣољу се удаљавају ѣрва кола. Илија исѣрчава. Убрзо се чује одлазак друѣоѣ, ѣраѣећеѣе ауѣомобила... Жена неѣомично сеѣи за сѣолом.)

II ИЛИЈИН ПРВИ „РАДНИ“ ДАН

Соња – кћерка, близу ѣридесетѣе, руча и ѣрича ѣреко залѣѣаја. Расѣоложена, усѣреѣѣала, насмејана. Жели да каже све одједном.

СОЊА:... Онда ме позове доктор Бошковић и каже: „Све ће бити у реду, ако та баба докторка опет не полуди.“ Ишла је досад пет пута у пензију. Ја онда... повезем Драгана, па са Бошковићем и његовом женом на вечеру. Ту се установи да су Бошковић и Драганов ујак, из Крушевца, браћа од неких тетака... Успут, овај мој обећа да ће донети Бошковићу, из Либије, делове за кола.

ДАНИЦА: Шта ти је случајност. Да прошле недеље нисте ишли код његових на славу...

СОЊА: Не би било ништа. Још ја зановетала, није ми се ишло... Те вечери ми Бошковић обећао посао, али ја мислила, доктор мало попио па обећава свашта... Просто не могу да верујем...

ДАНИЦА: Узми кајмака... А ја се, јутрос, посвађала са оцем. Нисмо спомињали запослење две године, и баш данас, ко да сам предосећала.. Да ти право кажем, ни ја не верујем. Док те не видим у мантилу, са оним овде... Докторка Чворовић...

(Кћерка се смеје, устјаје и чврстио њрли мајку.)

СОЊА: То је теби најважније? А? То ту... Је ли?

ДАНИЦА: Пусти ме... Не могу... Соња, молим те...

(Даница окреће главу, рукама скрива лице. Кћерка је и даље њрли, иџра се и шали са мајком.)

СОЊА: Тачно сам знала шта ће бити: пола сата весеља, а онда пола сата плакања.

ДАНИЦА: Кад сам могла да плачем што не радиш... могу и сад... Том Бошковићу да се одужите. Нек Драган донесе нешто и његовој жени.

СОЊА: Жао ми је што сам се запослила преко везе, али шта могу, то је данас редован пут... У недељу вас водимо на ручак. Биће и Драганови родитељи. Ред је да се упознате.

ДАНИЦА: Знамо се већ четири године, преко телефона. Сад само да се видимо... Је ли, је л' нешто спремате?

СОЊА: Видећемо.

ДАНИЦА: Можда да станујете код нас. Имате засебан део. Подстанару ћемо дати отказ...

(У дворишћу бруји аутомобил. Даница йрилази йрозору, йледа.)

ДАНИЦА: Ево оца. Немој му одма' рећи, 'оћу мало да му вадим маст за оно јутрос. Опет је спомињао Горњи Раковац...

(Улази Илија, йрашњав, изйужван, уйруван – једва стйоји. Жена и кћерка йрийрчавају, йомажу му да дође до фойеље.. Човек се свали.)

ДАНИЦА: Је л' срце?

СОЊА: Тата, шта ти је? Срце?

ИЛИЈА: Није ништа... Пао сам... Мало сам се угруво.

ДАНИЦА: 'Де си пао?

ИЛИЈА: На земљу. 'Де сам пао... Ајде, шта ме гледате ко неко чудо.. Дај ми ракију... Није ми ништа...

(Задиге нојавицу, йледа йоврећено колено... Даница доноси флашу ракије и йри чашице. Налива йиће.)

СОЊА: Мама, да му кажем, биће му лакше.

ДАНИЦА: У животу сам попила једну ракију, на нашој свадби, кад ме он натеро. Сад ћу да попијем самовољно. Живели!